

THƯ GỬI DẤU YÊU (10)

Gửi cháu,

Lá thư này đáng lẽ là chú gửi đến bố cháu, nhưng không hiểu sao khi đặt bút chú lại gửi cho cháu. Có thể gần một tháng nay khi làm việc chung với nhau. Thức cùng thức. Đêm cùng đêm. Chú nghĩ cháu Quỳnh của chú cũng muốn nghe, cũng muốn đọc những tâm sự, những quan tâm của chú, của bằng hữu dành cho bố cháu.

Gần một năm. Đã nhiều lần chú khát nợ. Món nợ thân tình. Món nợ đồng nghiệp. Trả cách nào thì cũng phải trả. Dù bố cháu không đòi, không mong nhận. Nhưng người thiếu nợ thì bao giờ cũng áy náy. Chú miên man suy nghĩ về trường hợp của gia đình cháu, của những người đang đeo đuổi công việc truyền thông. Đè nặng trên hai vai những suy tư. Đè nặng trong đời sống bằng những trang quảng cáo. Chú cũng không khác gì. Hệ lụy, dẫn đưa chú làm công việc này. Chú gần như muốn đào thoát, muốn vượt ra khỏi cái thế giới những tương là hào quang. Chú chưa từng có một thời kỳ vàng son của những người làm báo. Bố cháu; ít ra, cũng đã thừa hưởng được thời kỳ huy hoàng đó. Cái thời kỳ mà chữ nghĩa được trân trọng. Giá trị của người làm truyền thông được nể kính. Cái thời kỳ mà sự tranh chấp không hẹp hòi. Những trận bút chiến không khốc liệt. Không nguy hại. Một bài viết hay, dở, là do sự thẩm định của độc giả. Tồi thiếu những giòng chữ được in ra đều được cân nhắc, cẩn trọng. Chú được nghe kể. Chú được nghe nói nhiều về tình bạn của những người làm báo. Lắm lúc, xung đột nhau trên những cột báo, nhưng không hận thù. Gặp nhau vẫn thân thiện, chia sẻ những buồn vui trong nghề. Chú, dù đến với sân chơi chữ nghĩa muộn màng, nhưng cũng hiểu được cái nguyên tắc đó. Chú chỉ giữ vai trò thủ quân. Chú chưa từng được làm cầu thủ để đá những quả banh ngoạn mục vào khung thành. Có những cú phạt đền rất ức. Thôi thì hãy ôm giữ quả banh, như ôm giữ tấm lòng trót đã cru mang.

Chú biết bố cháu đã hơn 20 năm. Hai mươi năm là một thân tình khá rõ ràng. Nếu phải tính theo nghề nghiệp thì chú còn non nớt trước bố cháu. Một người đã có nhiều thập niên trong nghề, và vẫn tiếp tục chọn công việc này để mưu sinh. Người ta hay nói ông Vũ Bình Nghi giỏi thật. Ra được tờ nhật báo đã là một kỳ tích. Ấy thế, mà còn lo nỗi cho cả đại gia đình, lo đủ cho cả 9 người con. Nhưng đâu ai biết rằng; sau cánh cửa kiếng trên con đường Santa Clara, đèn điện vẫn luôn bật sáng. Đêm cũng như ngày. Bố cháu. Mẹ cháu, và cháu đã làm việc không ngừng nghỉ bằng mồ hôi, chất xám để nuôi trọn gia đình. Một lần, chú thấy rõ sự ngạc nhiên của ông chủ nhiệm San Jose Mercury News khi viếng thăm tòa soạn của bố cháu. Ông cứ lập đi lập lại câu “incredible... từng ấy người mà làm được tờ nhật báo.” Ông ta đâu biết; nếu thêm người thì làm sao có đủ tiền in báo. Bao nhiêu năm làm truyền thông chú nhận ra một điều. Thất bại thì bất tài. Nhưng thành công cũng là một cái tội. Bố cháu không có quyền kêu oan. Bố cháu chỉ có

quyền lui vào bóng tối. Mấy chục năm qua đã là một án chứng, đừng bao giờ tạo thêm một sự vẻ vang nào nữa cả. Cũng đừng nghĩ đến chuyện kế thừa. Cháu là người Công Giáo, cháu có biết câu chuyện “truyền y bát.” Giận chú không, khi chú viết những điều này? Bởi vì, Quỳnh ạ! Chú thấy nơi cháu, một nghị lực tràn đầy. Một tương lai rực rỡ. Cháu không cần phải dấn thân vào những trớ trêu của đời sống. Nếu hỏi chú, còn sự lựa chọn nào khác. Chú sẽ trả lời ngay: chú thích biển rộng hơn là ao hồ. Cháu có thấy là chúng ta đang làm một công việc tù túng không? Sở dĩ, chú đau lòng khi nghĩ đến điều này; khi nghĩ đến sự bội phản của kết quả gặt hái mà chú và bố cháu đạt được. Nhưng cháu ạ! Được gì? Tốt đẹp gì? Hay chỉ là những ngộ nhận triền miên.

Một năm sắp đến, gần 365 ngày rồi phải không Quỳnh. Gia đình cháu đã nhận chịu bao nhiêu giông bão. Nhận chịu bao nhiêu sóng gió, thử thách. Cái giá mà bố cháu phải trả cũng đã trả xong, nhưng mãi mãi không bao giờ được giải. Giông thời gian vẫn cuồn cuộn băng băng. Nhịp sống, gió mưa nào thuận hòa. Cái định luật tồn tại, sống còn như một sợi dây thòng lọng, chỉ cần hất nhẹ điểm tựa thì chết ngay.

Điều mà chú ngưỡng mộ là sự chân chỉ của bố mẹ cháu. Chú càng mừng hơn khi thấy các cháu lễ phép, ngoan, hiền, và đều thành đạt. Ấu đó cũng là phần thưởng lớn lao của bố mẹ cháu. Khi viết lá thư này, chú thật sự xúc động, chú cảm nhận đã nợ cháu. Chú không ngờ rằng Quỳnh là đối thủ của chú. Cũng có một sức lực làm việc bền bỉ bất kể giờ giấc đêm ngày. Hai mươi năm qua, khi đến những tháng cuối cùng để hoàn tất cuốn Niên Giám Điện Thoại, chú đã thức trắng nhiều đêm. Chú cảm thấy có lỗi nhiều với anh chị em cộng sự. Chú càng lo lắng hơn nếu cuốn Niên Giám không ra kịp thời hạn ấn định. Do đó, chú đã quyết tâm để hoàn thành trọng trách. Năm nay, chú muốn nói lời cảm ơn đến bố cháu, đến cháu, và một lần nữa, đến tất cả mọi người trong Hệ Thống Truyền Thông Viên Thao.